

Vilkår Arbeidsmaskin (arb02)

Gjelder fra 1. november 2023

Viktig informasjon

Når du har kjøpt arbeidsmaskinforsikring er det viktig at du leser nøye igjennom både forsikringsavtalen og vilkårene. Det er vilkåret som legges til grunn ved en eventuell skade og behandlingen av denne.

Forsikringsavtalen består av:

- Forsikringsbeviset med angitte spesifikasjoner og særvilkår
- Generelle vilkår
- Lov av 16 juni 1989 nr 69 om forsikringsavtaler (FAL)
- Bilansvarsloven (BAL)
- Det øvrige lovverk

Teksten i forsikringsbeviset gjelder foran forsikringsvilkårene. Forsikringsbeviset og forsikringsvilkårene gjelder foran lovbestemmelser som kan fravikes.

I tilfelle motstrid mellom bestemmelser om samme forhold, gis de prioritet i den rekkefølge de står oppført ovenfor, dog slik at spesielle regler alltid går foran generelle.

Disse vilkår gjelder i den utstrekning de ikke er fraveket i de enkelte bransjevilkår eller i forsikringsbeviset.

Lov om forsikringsavtaler av 16. juni 1989 nr. 69 (FAL) kan være fraveket i medhold av FAL § 1-3 hvor dette fremgår av forsikringsbeviset.

Innhold

1. Generelt om forsikringen.....	3
1.1 Forsikringsavtalen består av	3
1.2 Hva forsikringen omfatter.....	3
1.3 Hva forsikringen ikke omfatter	3
2. Ansvar.....	4
2.1 Hvem forsikringen gjelder til fordel for.....	4
2.2 Hvor forsikringen gjelder.....	4
2.3 Hva som dekkes.....	4
2.4 Hva som ikke dekkes	4
3. Brann og tyveri	5
3.1 Hvem forsikringen gjelder til fordel for.....	5
3.2 Hvor forsikringen gjelder.....	6
3.3 Hva forsikringen omfatter.....	6
3.4 Hvilke skader som erstattes.....	6
3.5 Underslag	6
4. Kasko	7
4.1 Hvem forsikringen gjelder til fordel for.....	7
4.2 Hvor forsikringen gjelder.....	7
4.3 Hva forsikringen omfatter.....	7
4.4 Hvilke skader som erstattes.....	7
4.5 Hvilke skader erstattes ikke	7
5. Maskinskade	8
5.1 Hva dekkes	8
5.2 Hva dekkes ikke	9
5.3 Forsikringssum	10
5.4 Egenandel.....	10
6. Glass	10
6.1 Egenandel.....	11
7. Avbrudd.....	11
7.1 Hvem forsikringen gjelder til fordel for.....	11
7.2 Hvor forsikringen gjelder.....	11
7.3 Hva som er forsikret.....	11
7.4 Erstatningsberegning.....	11
8. Godsansvar.....	12
8.1 Hvem forsikringen gjelder til fordel for.....	12
8.2 Hvor forsikringen gjelder.....	12
8.3 Hvilke skader som erstattes.....	12
8.4 Hvilke begrensninger som gjelder	12
8.5 Forsikringen omfatter ikke	12
8.6 Egenandel.....	13
9. Ansvar for hengende gods i kran.....	13
9.1 Hvem forsikringen gjelder til fordel for.....	13
9.2 Hva forsikringen omfatter.....	13

9.3 Hvilke begrensninger som gjelder	13
9.4 Egenandel.....	13
10. Begrenset identifikasjon	13
10.1 Hvem forsikringen gjelder til fordel for	13
10.2 Hvor forsikringen gjelder.....	13
10.3 Hva forsikringen omfatter	13
11. Fører- og passasjerulykke	14
11.1 Hvem forsikringen gjelder til fordel for	14
11.2 Hvor forsikringen gjelder.....	14
11.3 Hva forsikringen omfatter	14
11.4 Hvilke skader som erstattes.....	15
11.5 Hvilke skader som ikke dekkes.....	16
12. Begrensninger	16
13. Erstatningsoppgjør	16
13.1 Generelt.....	16
13.2 Reparasjon.....	17
13.3 Kontantoppgjør.....	17
13.4 Totalskade og tap	17
13.5 Egenandel.....	17
13.6 Skjønn	18
13.7 Fastmontert utstyr	18
13.8 Grov uaktsomhet og forsett	18
13.9 Regress.....	18
14. Sikredes plikter ved skadetilfelle.....	18
14.1 Meldeplikt ved skade.....	18
14.2 Krav til dokumentasjon	19
14.3 Berging av store maskiner.....	19
15. Identifikasjon og endring av risiko	19
15.1 Identifikasjon	19
15.2 Hvilke forhold vurderes som risikoendring.....	20
16. Sikkerhetsforskrifter.....	20
16.1 Generelt.....	20
16.2 Fører- og passasjerulykke.....	20
16.3 Bruk av arbeidsmaskinen	21
16.4 Maskinskade	21
16.5 Tyverisikring	21
16.6 Sløkkeutstyr.....	22
16.7 Kjøring på islagt vann.....	22
16.8 Godsansvar.....	22

1. Generelt om forsikringen

1.1 Forsikringsavtalen består av

Forsikringsavtalen med Storebrand Forsikring AS, heretter kalt Selskapet, består av:

- Forsikringsbeviset.
- Dette vilkåret – ARBEIDSMASKIN ARB02
- Særskilte vilkår angitt i forsikringsbeviset.
- Sikkerhetsforskrifter.
- Generelle vilkår Skadeforsikring
- Andre bestemmelser gitt i, eller med hjemmel i, lov eller forskrift.
- Særskilt nevnes:
  - LOV-1989-06-16-69 om forsikringsavtaler (heretter kalt FAL)
  - LOV-2005-06-10-44 om forsikringsvirksomhet.

1.2 Hva forsikringen omfatter

Vilkåret gjelder arbeidsmaskin samt annen type motorvogn som fremgår av forsikringsbeviset.

Forsikringen kan inneholde følgende dekninger:

- Ansvar
- Brann og tyveri
- Kasko
- Maskinskade
- Godsansvar
- Avbrudd
- Fører- og passasjerulykke
- Tredjemanns interesse
- Ansvar for hengende gods i kran
- Glass

Hvilke dekninger som er tegnet, fremgår av forsikringsbeviset.

1.3 Hva forsikringen ikke omfatter

Med mindre det fremgår av forsikringsbeviset, svarer Selskapet ikke for skade som oppstår under:

- Ervervsmessig utleie av arbeidsmaskin
- Arbeid på flåte, rigg eller skip
- Skade som følge av av-/påkjøring samt transport på flåte, rigg eller skip
- Snøbrøyting

2. Ansvar

2.1 Hvem forsikringen gjelder til fordel for

Ansvarsdekningen er kun omfattet av forsikringen dersom det fremgår av forsikringsbeviset.

Ansvarsdekningen gjelder til fordel for:

- Forsikringstaker
- Enhver rettmessig bruker av arbeidsmaskinen.

2.2 Hvor forsikringen gjelder

Forsikringen gjelder i Norden.

Hvis det er avtalt annet gyldighetsområde, vil det fremgå av forsikringsbeviset.

2.3 Hva som dekkes

Forsikringen omfatter sikredes rettslige erstatningsansvar etter bilansvarsloven med ubegrenset beløp for personskade og med inntil kr 100 000 000 ved skade på ting.

Storebrand dekker erstatningsansvar etter bilansvarsloven (BAL) – ubegrenset beløp ved personskade og inntil kr 100 000 000 ved skade på ting.

Dersom erstatningsansvaret ved bruk av arbeidsmaskinen faller utenfor bilansvarsloven, men kan ilegges etter alminnelige erstatningsregler, omfatter forsikringen slik erstatningsansvar med inntil kr 10 millioner pr skadetilfelle og samlet pr år.

I de tilfeller hvor sikrede har påtatt seg oppdrag i henhold til Norsk Standard (NS) er forsikringssummen 150 G.

Har man pådratt seg ansvar både etter bilansvarsloven og andre erstatningsregler, er selskapets samlede ansvar ved tingskade begrenset til kr 100 000 000.

2.4 Hva som ikke dekkes

Ved rettslig ansvar utover Bilansvarsloven dekker selskapet ikke:

- Personskade som rammer noen som er ansatt hos sikrede, når skaden er forårsaket i arbeidsforholdet.
- Skade som rammer personer som befordres med arbeidsmaskinen.
- Skade på gods som blir ført (fraktet/transportert og liknende) med arbeidsmaskinen.
- Ansvar som sikrede har påtatt seg å bære, og som går utover det som følger av alminnelige rettsregler.
- Ansvar for skade påført byggverk eller annen gjenstand når gravings-, piggings-, spuntings- og pelingsarbeid finner sted inne i, under eller nærmere enn 5 meter fra byggverket/gjenstanden. Dog omfattes graving som skjer inntil bygning når det ikke graves dypere enn støpt fundament.
- Ansvar for skade voldt på broer, veier, vektorer eller annet underlag som følge av at disse blir overbelastet.
- Ansvar for skade oppstått ved ras, jordforskyvning, setning eller drenering av grunn samt dambrudd.

- Ansvar som sikrede pådrar seg ved forurensning jf forurensningslovens § 6. Likevel dekkes sikredes ansvar dersom årsaken til skaden er plutselig og uforutsett. Forurensning som skyldes korrosjon, tæring eller andre gradvise prosesser, regnes ikke som plutselig og uforutsett.
- Ansvar for skade etter naturmangfoldloven.
- Ansvar for skade forårsaket av støy, med mindre årsaken er plutselig og uforutsett ansvar etter Lov om vegfraktavtaler. Skade på gods som blir ført med arbeidsmaskinen dekkes ikke utover bilansvarslovens bestemmelser.
- Forsikringen omfatter ikke skader etter lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (Naturmangfoldloven)

Det vil si et hvert ansvar som alene bygger på garanti, kontrakt, løfte, tilsagn eller annen avtale inngått før, eller etter at skaden er konstatert.

Forsikringen omfatter likevel sikredes ansvar for skade påført tredjemann i henhold til bestemmelser om regulering av erstatningsansvar i standardkontrakt som er utarbeidet av partenes bransjeorganisasjoner.

- Utgifter, omkostninger eller tap knyttet til oppfyllelse av sikredes kontrakt (dvs. avtalt ytelse, leveranse, arbeid, entreprise eller liknende), herunder:
  - Skade på sikredes leveranse, arbeid eller entreprise når skaden inntreffer før overlevering eller skyldes feil eller mangel som forelå ved overleveringen.
  - Verdireduksjon, prisavslag eller tap på grunn av mangelfull, forsinket eller uteblitt oppfyllelse av kontrakten.
  - Omkostninger til hel eller delvis omgjøring av sikredes kontrakt, eventuelt verdien av denne dersom omgjøring ikke skjer, eventuelt utføres av andre.
  - Ansvar sikrede må bære fordi sikrede har gitt avkall på sin rett til regress.
- Ansvar overfor egen familie. Det vil si sikredes foreldre, barn, søsken og deres ektefeller eller samboere, samt sikredes ektefelle eller samboer. Hvis forsikringen er tegnet av et firma, dekkes ikke ansvar overfor innehaverne og deres familie.
- Ansvar overfor forsikringstakers-/sikredes mor/datterselskap eller overfor selskap eller virksomhet:
  - i samme konsern som forsikringstaker, jf. lov av 13. juni 1997 nr. 44 om aksjeselskaper, §§ 1-3 og 1-4.
  - hvor eierinteressene i forsikringstaker og skadelidtes selskap er de samme med 50 % eller mer.
  - hvor forsikringstaker, én eller flere av de sikrede, eller deres familie har mer enn 50 % eierinteresse eller bestemmende innflytelse.
- Til familie regnes sikredes foreldre, barn, søsken og deres ektefeller eller samboere, samt sikredes ektefelle eller samboer. Med samboer menes person som sikrede lever sammen med i ekteskapslignende forhold som har vedvart de siste 2 år.
  - som disponeres eller drives av forsikringstaker, eller en av de sikrede.
- Ansvar for skade på ting (herunder fast eiendom og dyr) som tilhører en annen, men som sikrede selv – eller noen på sikredes vegne – har til leie, lån, bruk eller oppbevaring.
- Ansvar for straffebøter eller oppreisning etter lov om Skadeserstatning § 3-5.

3. Brann og tyveri

3.1 Hvem forsikringen gjelder til fordel for

Brann- og tyveridekningen er kun omfattet av forsikringen dersom det fremgår av forsikringsbeviset.

FAL § 7-1 er fraveket og i stedet gjelder følgende: Brann- og tyveridekningen gjelder til fordel for:

- Forsikringstaker
- Registrert eier
- Andre med tinglyst eiendomsrett i arbeidsmaskinen

3.2 Hvor forsikringen gjelder

Brann- og tyveridekningen gjelder i Norden.

Hvis det er avtalt annet gyldighetsområde, vil det fremgå av forsikringsbeviset.

3.3 Hva forsikringen omfatter

Brann- og tyveridekningen omfatter:

- Arbeidsmaskin/motorvogn med utstyr/redskap som angitt i forsikringsbeviset.
- Ekstra utstyr med inntil kr. 10 000,-.

3.4 Hvilke skader som erstattes

a) Brann

Skade som følge av brann, eksplosjon og lynnedslag.

Kortslutning i batterier alene og oppheting som følge av dette eller annen årsak, og som ikke fører til åpen ild, regnes ikke som brann- eller eksplosjonsskade etter dette punkt.

b) Tyveri

Selskapet dekker skade ved tyveri av eller fra arbeidsmaskinen, og forsøk på tyveri.

Selskapet erstatter rimelige utgifter til hjemtransport etter tyveri av arbeidsmaskinen. Slik transport skal være forhåndsgodkjent av Selskapet.

Det ansees ikke som tyveri om den skyldige tilhører sikredes bedrift eller er ansatt sjåfør/bruker jf. lov av 22. mai 1902 nr. 10, Straffeloven § 260.

3.5 Underslag

Dersom det fremgår av forsikringsbeviset at underslagsforsikring er avtalt, gjelder følgende:

3.5.1 Hva dekkes

Tap av kjøretøy som ikke er kommet til rette innen tre måneder etter at Storebrand har fått beskjed om at kjøretøyet er savnet.

3.5.2 Hva dekkes ikke

Tap av kjøretøy som forhandler har i kommisjon.

3.5.3 Forsikringssum

Markedsverdi.

3.5.4 Egenandel

Kr 25 000 dersom ikke annet fremkommer av forsikringsbeviset. Kan det dokumenteres at installert søke- og gjenfinningssystem var i drift på skadetidspunktet og at identitet til låntager er fullstendig dokumentert inklusive kopi av førerkort, reduseres egenandelen til kr 10 000.

4. Kasko

4.1 Hvem forsikringen gjelder til fordel for

Kaskoforsikring er kun omfattet dersom det fremgår av forsikringsbeviset. FAL § 7-1 er fraveket og i stedet gjelder følgende:

Kaskoforsikringen gjelder til fordel for:

- Forsikringstaker
- Registrert eier
- Panthaver når de har mottatt bekreftelse fra Selskapet om dette

4.2 Hvor forsikringen gjelder

Kaskoforsikringen gjelder i Norden.

Hvis det er avtalt annet gyldighetsområde, vil det fremgå av forsikringsbeviset.

4.3 Hva forsikringen omfatter

Kaskoforsikringen omfatter:

- Arbeidsmaskin/motorvogn med utstyr/redskap som angitt i forsikringsbeviset.
- Ekstra utstyr med inntil kr. 10 000,-.

4.4 Hvilke skader som erstattes

I tillegg til det som er omfattet under brann og tyveridekningen, omfatter Kasko også skade oppstått ved:

- Sammenstøt, utforkjøring, velting, hærverk eller annen tilfeldig, plutselig ytre påvirkning.

4.5 Hvilke skader erstattes ikke

- a) Skade på motor, gir eller drivlinje alene.
- b) Skade som følge av manglende vedlikehold jf produsent og offentlig myndighet.
- c) Skade som importør, selger eller verksted er ansvarlig for.
- d) skade som oppstår ved kjøring på avsperrt område (bane eller landevei) ved deltakelse i eller trening til hastighetsløp eller fartsprøver eller ved annen kjøring på slike steder selv om det ikke måles hastighet under kjøringen. Det samme gjelder for kjøring på veistrekninger som inngår eller har inngått i baner for hastighetskonkurranser når det må betales avgift for adgang til denne bane- eller veistrekningen. Forsikringen gjelder allikevel slik kjøring når den er ledd i obligatorisk opplæring til førerkort eller for glattkjøringstrening arrangert i Norge av KNA, NAF, MA eller autorisert trafikkskole.

- e) Skade som skyldes bruk av vinsj.
- f) Skade som skyldes kjøring utenfor allfarvei, med mindre kjøringen eller arbeidet skjer som ledd i forsikringstakers virksomhet.
- g) Skade som skjer under lufttransport eller transport med kabel-/svevebane.
- h) Skade som skyldes synkning som følge av arbeid på flåte, rigg eller skip. Det samme gjelder skade som oppstår under om bord- eller avlesning i forbindelse med oppdraget. Med mindre annet fremgår av forsikringsbeviset.
- i) Skade som følge av snøbrøyting. Med mindre annet fremgår av forsikringsbeviset.

5. Maskinskade

Dersom det fremgår av forsikringsbeviset at Maskinskadeforsikring for arbeidsmaskin er avtalt, gjelder følgende:

Når det fremgår av forsikringsbeviset at det er avtalt dekning av Maskinskade for arbeidsmaskin, gjelder dette punkt for forsikringsavtalen.

Forsikringen dekker kostnader til reparasjon av plutselige og uforutsette skader som er listet opp nedenfor, og som påvirker kjøretøyets funksjon. Forsikringen gjelder for arbeidsmaskiner frem til maskinen er 10 år. Alder regnes fra datoen arbeidsmaskinen var førstegangsregistrert eller solgt som ny. Ved passert 10 år, ytes ingen erstatning. Kunden er selv ansvarlig for å si opp dekningen når maskinen har passert 10 år

5.1 Hva dekkes

For kjøretøy med diesel- og bensinmotor, dekkes skade på:

- Motorblokk, motorens innvendige bevegelige deler (veivaksel, stempler og kamakslar).
- Oljekjeler.
- Topplukk.
- Innsug- og eksosmanifold.
- Turbo, EGR-ventil, kompressor og ladeluftkjøler.
- AdBlue system.
- Innsprøytningsystems pumpe, dyser og sensorer.

For gir og kraftoverføring, dekkes skade på:

- Innvendige bevegelige deler i girkasse.
- Fordelingskasse og vinkeldrev.
- Bakakslar, mellomakslar og drivakslar til og med hjulnav.
- Svinghjul.
- Trykkplate til clutch.
- Hoved- og slavesylinder til clutch.
- Kraftuttak og PTO.

For kjøretøy med el- eller hybriddrift, dekkes skade på:

- Høyvoltbatteri og høyspentkabel inkludert ladekontakt i kjøretøyet.
- Kjølesystem for høyvoltbatteri, inkludert givere.
- System for høyvoltovervåking.
- Spenningsomformer.
- Strømveksler.

- Fabrikkmontert batterilader i kjøretøyet (onboard charger).
- Koblingsenhet mellom forbrenningsmotor og elektrisk motor.

For elektroniske komponenter til motor, gir og kraftoverføring, dekkes skade på:

- Startmotor.
- Dynamo.
- Koblingsenhet mellom forbrenningsmotor og girkasse.
- Motorstyreenhet og sensorer i motorstyring.
- Styringsenhet til Start/Stop-funksjon.
- Styringsenheter til girkasse, diffsperre, fordelingskasse og vinkeldrev.

For styring, dekkes skade på:

- Hydraulisk styreservopumpe.
- Elektromekanisk styreservo.
- Styresnekke / tannstang.

For varme og kjøling, dekkes skade på:

- Termostat.
- Vannpumpe.
- Radiator.
- Varmeapparat register.
- Kontrollpanel for klimaanlegg og styringsenheter, inkludert kupevifte.
- Automatisk klimakontroll.
- Kompressor til aircondition.
- Fabrikkmontert parkeringsvarmer.

For sikkerhet- og komfortsystemer, dekkes skade på:

- Styreenhet til airbagsystem.
- Hydraulikk- og styreenhet for ABS, TCS.
- Radar for blindsonervarsling.
- Luftfjæring inkludert kompressor.
- Hovedenhet til infotainmentsystem.

5.2 Hva dekkes ikke

Maskinskade for maskiner som er mer enn 10 år gamle.

Omfatter ikke skader (eller følgeskader) på disse komponentene:

- Slanger, filtre og tank til drivstoff/Adblue.
- Clutchlamell.
- Understell og bremseser, med tilhørende komponenter.
- Hjullager.
- Eksosrør, lydempere, katalysator og dieselpartikkelfilter.
- Ladekabel eller ekstern ladeenhet.
- Kabler og ledningsnett alene.
- Startbatterier og batterier basert på bly, nikkel-kadmium, nikkel-metallhydrid og salt nikkelbatteri.
- Styrestag.
- Drivakselmansjetter.

- Knust eller sprukket lykteglass.

Forsikringen dekker ikke skade:

- i form av, eller som skyldes, varmgang, korrosjon/irr, tæring, gradvis forringelse eller slitasje
- som skyldes klimatiske forhold, som nedbør og temperatur
- i form av, eller som skyldes unormalt høyt oljeforbruk
- som skyldes konstruksjonsfeil, produksjonsfeil eller feil på software
- på kjøretøy som er trimmet/tunet eller hvor software er endret, og hvor dette ikke er godkjent av Statens Vegvesen
- som er dekket under kjøretøyets ordinære kaskoforsikring
- påmontert påbygg inkludert elektriske og hydrauliske komponenter til påbygg
- som importør, selger eller reparatør er ansvarlig for etter lov, forskrift eller avgitt garanti. Fører sikredes krav ikke frem, og skaden ellers er erstatningsmessig, dekker Storebrand likevel skaden og trer inn i kravet.
- Skade som skyldes synkning som følge av arbeid på flåte, rigg eller skip. Det samme gjelder skade som oppstår under om bord- eller avlesning i forbindelse med oppdraget. Med mindre annet fremgår av forsikringsbeviset.
- Skade som følge av snøbrøyting. Med mindre annet fremgår av forsikringsbeviset.

5.3 Forsikringssum

Markedsverdi, dersom ikke annet fremkommer av forsikringsbeviset.

5.4 Egenandel

- Egenandelen beregnes i henhold til tabellen, fra og med år 2 i prosent av reparasjonskostnadene, inklusive ev. transportkostnader.
- Hvis maskinen er kjøpt uten garanti eller med redusert garanti, og skaden normalt ville ha vært dekket av denne, tilkommer en ekstra egenandel på 20 % av reparasjonskostnaden.

Brukstimer	Arbeidsmaskinens alder	Egenandel
Inntil 1000	Inntil 1 år	Minimum Kr 10 000 *
Inntil 1500	Inntil 2 år	20 %, minimum kr 10 000 *
Inntil 2500	Inntil 3 år	30 %, minimum kr 10 000 *
Inntil 3000	Inntil 4 år	40 %, minimum kr 10 000 *
Inntil 3750	Inntil 5 år	50 %, minimum kr 10 000 *
Inntil 4500	Inntil 6 år	60 %, minimum kr 10 000 *
Inntil 5250	Inntil 7 år	70 %, minimum kr 10 000 *
Inntil 6000	8 år eller mer	80 %, minimum kr 10 000 *

*med mindre høyere egenandel for kasko fremkommer av forsikringsbeviset

Brukstimer bestemmer egenandel for de arbeidsmaskiner som har timeteller installert. Hvis timeteller ikke er installert vil alder bestemme egenandelen.

6. Glass

Dersom det fremkommer i forsikringsbeviset at Glasskadeforsikring er avtalt, gjelder følgende:

Bruddskade på motorvognens front-, side- eller bakruter av glass, som skyldes en tilfeldig og plutselig påvirkning. Det er en forutsetning at skadede ruter repareres eller nye ruter settes inn.

Ved skifte av ruter erstattes ikke mer enn 50% av gjenanskaffelsesverdien på kjøretøyet beregnet ut fra bilens tekniske tilstand, umiddelbart før skaden inntraff.

6.1 Egenandel

I erstatningsoppgjøret fratrekkes den egenandel som framgår av punktene nedenfor, hvis ikke annet framgår av forsikringsbeviset. Skal erstatningen avkortet/settes ned, gjøres dette før egenandelen er fratrukket. Har sikrede flere forsikrede ting i selskapet som er berørt ved en og samme hendelse, trekkes bare en egenandel - den høyeste.

Egenandelen er kr 5 000,-.

Ved reparasjon av vindusrute i stedet for utskiftning, fratrekkes ingen egenandel, erstatningen er begrenset til kr 800,-.

Omfatter ikke:

Større karosserideler av glass, for eksempel tak og takluker.

7. Avbrudd

7.1 Hvem forsikringen gjelder til fordel for

Avbruddsdekningen er kun omfattet av forsikringen dersom det fremgår av forsikringsbeviset.

Avbruddsdekningen gjelder til fordel for forsikringstaker.

7.2 Hvor forsikringen gjelder

Avbruddsdekningen gjelder i Norden.

Hvis det er avtalt annet gyldighetsområde, vil det fremgå av forsikringsbeviset.

7.3 Hva som er forsikret

Selskapet erstatter driftstap som oppstår for forsikringstakeren etter at arbeidsmaskinen er satt ut av drift, som følge av at sikrede har en erstatningsmessig kasko- og/eller maskinskade.

7.4 Erstatningsberegning

Erstatningen pr. dag er det beløp som er angitt i forsikringsbeviset.

Erstatning ytes for tapte hele arbeidsdager fra og med karenstidens utløp og til arbeidsmaskinen igjen er i kjørbare stand eller ny arbeidsmaskin er anskaffet – begrenset til maksimalt 40 dager.

Karenstiden er fem arbeidsdager, dersom ikke annet fremkommer i forsikringsbeviset, og løper fra det tidspunkt skaden påvirker arbeidsmaskinens inntjening og reparasjon er påbegynt. Tar en reparasjon lengre tid enn normalt, gjøres fradrag for mertiden.

Ved totalskade ytes erstatning for den nødvendige tid, fra og med karenstidens utløp og til en tilsvarende arbeidsmaskin er anskaffet – begrenset til 15 dager.

Selskapet kan tre inn i sikredes rettigheter overfor tredjemann.

8. Godsansvar

8.1 Hvem forsikringen gjelder til fordel for

Godsansvarsdekningen er kun omfattet dersom det fremgår av forsikringsbeviset. Godsansvarsdekningen gjelder til fordel for forsikringstaker.

8.2 Hvor forsikringen gjelder

Godsansvarsdekningen gjelder i Norden.

Dersom det er avtalt annet gyldighetsområde, vil det fremgå av forsikringsbeviset.

8.3 Hvilke skader som erstattes

Forsikringen omfatter rettslig erstatningsansvar etter lov av 20. desember 1974 nr. 68, Vegfraktloven, som sikrede i egenskap av eier/bruker av arbeidsmaskinen eller fraktfører pådrar seg for skade på gods ved lasting, under kjøring til bestemmelsesstedet eller lossing

Skade på gods må ha oppstått i tiden fra overtakelse og til levering.

8.4 Hvilke begrensninger som gjelder

Erstatningen er begrenset til 17 SDR ved innenriks befordring og 8,33 SDR ved internasjonal befordring pr. kg beskadiget eller tapt gods i bruttovekt.

I tillegg kan frakt, tollavgifter og andre kostnader ved befordringen kreves erstattet helt ut ved totaltap og forholdsmessig ved delvis tap.

8.5 Forsikringen omfatter ikke

Forsikringen dekker ikke ansvar for skade på- eller tap av:

- Levende dyr og fisk
- Flyttegods
- Glass, steintøy, bygningsglass og sanitærporselen
- Transportert bil

Ansvar for gods som transporteres på tilhenger er kun omfattet når transporten foregår med en trekkvogn som har godsansvarsforsikring i Selskapet.

8.6 Egenandel

I erstatningsoppgjøret fratrekkes kr. 10 000,- i egenandel ved første skade i forsikringsåret. Dersom ikke annet fremkommer i forsikringsbeviset.

9. Ansvar for hengende gods i kran

9.1 Hvem forsikringen gjelder til fordel for

Ansvarsforsikringen for hengende gods i kran er kun omfattet dersom det fremgår av forsikringsbeviset. Ansvarsforsikringen for hengende gods i kran gjelder til fordel for forsikringstaker.

9.2 Hva forsikringen omfatter

Forsikringen omfatter rettslig erstatningsansvar som sikrede i egenskap av eier eller bruker av kran montert på motorvogn kan pådra seg for skade på ting som løftes av kranen når løftet ikke er del av en fraktavtale jf Vegfraktloven.

9.3 Hvilke begrensninger som gjelder

Selskapets ansvar er begrenset til avtalt forsikringssum som fremgår av forsikringsbeviset

9.4 Egenandel

I erstatningsoppgjøret fratrekkes kr 10.000,- i egenandel pr . skadetilfelle, dersom ikke annet fremkommer av forsikringsbeviset

10. Begrenset identifikasjon

10.1 Hvem forsikringen gjelder til fordel for

Dekningen begrenset identifikasjon gjelder til fordel for forsikringstaker.

10.2 Hvor forsikringen gjelder

Dekningen begrenset identifikasjon gjelder i Norden.

Dersom det er avtalt annet gyldighetsområde, vil det fremgå av forsikringsbeviset.

10.3 Hva forsikringen omfatter

Når det fremgår av forsikringsbeviset at denne dekningen er tegnet, har forsikringstaker krav på erstatning selv om den som var ansvarlig for arbeidsmaskinen har voldt skaden:

- Forsettlig eller grovt uaktsomt jf. pkt. 12.
- Under påvirkning av berusende eller bedøvende middel jf. pkt. 12.
- Ved brudd på sikkerhetsforskrifter

Dette gjelder likevel ikke dersom den som var ansvarlig for arbeidsmaskinen har mer enn 10 % eierinteresse i forsikringstaker, sitter i styret eller er en del av ledelsen, eller hvis sikrede var kjent med forholdet.

Disse bestemmelsene begrenser ikke selskapets rett til å kreve regress av den som var ansvarlig for arbeidsmaskinen.

11. Fører- og passasjerulykke

11.1 Hvem forsikringen gjelder til fordel for

Fører- og passasjerulykke er kun omfattet dersom det fremgår av forsikringsbeviset.

Fører- og passasjerulykkesdekningen gjelder til fordel for rettmessig fører og dennes passasjerer i det tillatte antall som fremgår av arbeidsmaskinens vognkort og som befinner seg på eller i arbeidsmaskinen.

Føreren og eventuelle passasjerer er å anse som forsikret, og erstatningen tilfaller disse eller deres etterlatte.

Ved død utbetales forsikringssummen til ektefelle/samboer som begunstiget. Begunstigelsen bortfaller:

– Når det er avsagt dom for, eller er gitt bevilling til, separasjon eller skilsmisse, selv om avgjørelsen ikke er rettskraftig eller endelig, eller

Dette gjelder likevel ikke dersom det når forsikringstilfellet inntraff, forelå forhold som var til hinder for at ekteskap kan inngås.

Et samboerforhold anses opphørt ved utløpet av den dagen partene flytter fra hverandre selv om det ikke er sendt melding om ny adresse til Folkeregisteret.

Det er ikke adgang til å oppnevne begunstiget eller å overdra, pantsette eller på annen måte å stille et krav som sikkerhet for gjeld.

Forsikringen omfatter ikke passasjer som er med arbeidsmaskinen mot betaling.

11.2 Hvor forsikringen gjelder

Ulykkesdekningen gjelder i Norden.

11.3 Hva forsikringen omfatter

Forsikringen omfatter ulykkesskade som rammer forsikrede. Med ulykkesskade menes skade på kroppen forårsaket ved en plutselig, ytre fysisk begivenhet - ulykkestilfelle - som inntreffer i forsikringstiden.

Selskapet dekker ulykkesskade på fører og passasjer som rettmessig befinner seg i eller ved arbeidsmaskinen, når arbeidsmaskinen eller tilkoplede tilhenger/utstyr er den direkte årsak til skaden.

11.4 Hvilke skader som erstattes

Dødsfall

Erstatning ved død, kr 100 000 utbetales så fremt forsikrede da denne død, hadde ektefelle/registrert partner/samboer i live, eller forsørget barn. I motsatt fall er selskapets erstatningsplikt begrenset til kr 20 000,-.

Hvis ulykkesskaden medfører dødsfall innen ett år, utbetales erstatning for død. Eventuell invaliditetserstatning som er utbetalt for skaden, kommer til fradrag. Hvis forsikrede dør senere enn ett år etter at ulykkesskaden inntraff, utbetales invaliditetserstatning basert på en sannsynlig varig medisinsk invaliditet. Dør forsikrede av annen årsak enn ulykkesskaden og før forfallstidspunktet for erstatning for medisinsk invaliditet, utbetales verken dødsfalls- eller invaliditetserstatningen. Dør den forsikrede senere enn ett år etter at ulykkesskaden inntraff, betales ikke dødsfallserstatning, men invaliditetserstatning.

Medisinsk invaliditet

Erstatning ved 100 % varig medisinsk invaliditet er kr 200 000,-. Ved delvis invaliditet utgjør erstatningen en forholdsmessig del av forsikringssummen. Invaliditetsgraden fastsettes på grunnlag av Arbeids- og sosialdepartementets invaliditetstabell i forskrift av 21. april 1997, nr. 373, del II og III, men ikke det øvrige regelverk. Vurderingen skal være rent tabellarisk. Når skadens omfang ikke kan beregnes tabellarisk, skjer angivelsen basert på sammenligninger gitt i tabellen.

Dersom ulykkesskaden innen 3 år etter skadedato, har medført medisinsk invaliditet som antas å bli livsvarig, skal det utbetales invaliditetserstatning.

Erstatningen forfaller til betaling tidligst ett år etter at ulykkesskaden inntraff. Dersom invaliditetsgraden kan forandre seg, kan endelig oppgjør utsettes i inntil tre år etter skadedagen. Oppgjøret skal da basere seg på hva som må antas å bli den livsvarige medisinske invaliditeten ut fra tilstanden på treårsdagen.

Invaliditetserstatning beregnes på grunnlag av livsvarig medisinsk invaliditet. Ved fastsettelsen av erstatningen tas det ikke hensyn til skadelidtes yrke, inntekt eller individuelle anlegg/forhold.

Tap av eller skade på kroppsdel eller organ som var helt funksjonsudyktig før ulykken inntraff, gir ikke rett til invaliditetserstatning. Var organ eller kroppsdel delvis tapt eller delvis funksjonsudyktig, gjøres det tilsvarende fradrag når invaliditetsgraden skal bestemmes.

Både selskapet og forsikrede kan forlange ny fastsettelse av invaliditetsgrad når det er gått ett år siden forrige fastsettelse. Selv om tilstanden fremdeles kan forandre seg, skal endelig erstatning beregnes når det er gått tre år etter skadedagen.

Erstatningen skal i så fall fastsettes etter den invaliditetsgrad som må antas å bli den endelige.

Samlet erstatning for én og samme ulykkesskade kan høyst bli 100 %. Erstatninger pr. ulykkesskade kan dermed ikke overstige forsikringssummen for medisinsk invaliditet.

11.5 Hvilke skader som ikke dekkes

Selskapet dekker ikke:

- a) Skade på sinnet alene, f.eks. sjokk – uten at det samtidig er oppstått legemsskade. Psykiske skader dekkes bare når det samtidig er oppstått en fysisk skade som medfører livsvarig og erstatningsmessig medisinsk invaliditet.
- b) Skade som anses å skrive seg fra annen sykdom eller sykkelig tilstand/disposisjon.
- c) Skader som utelukkende virker vansirende samt tannskader
- d) Følgende sykdommer eller sykelige tilstander som har ført til medisinsk invaliditet, uførhet eller dødsfall, selv om ulykkesskade kan påvises som årsak:
Muskel- og skjelettsykdommer, lumbago/Ischias med eller uten skiveskade/prolaps, spinalstenose, spondylose, -listhese, reumatisk lidelse eller annen degenerativ skjelettlidelse, fibromyalgi, hjerte-/karsykdommer, nevroser og kreft.
- e) Forsettlig fremkalt skade og/eller økning av skadens omfang. Selskapet er likevel ansvarlig dersom forsikrede pga. alder eller sinnstilstand ikke kunne forstå rekkevidden av sin handling
- f) Selvmord eller forsøk på selvmord. Selskapet dekker likevel selvmord dersom sikrede kan sannsynliggjøre at dette skyldes en akutt sinnsforvirring med ytre årsak – og ikke en sinnslidelse.
- g) Skade ved deltakelse i slagsmål eller forbrytelser.
- h) Behandlingsutgifter.

12. Begrensninger

- a)
  - 1. Skade som forsikrede/sikrede har voldt mens han eller hun kjørte arbeidsmaskinen under selvforskyldt påvirkning av alkohol eller annet berusende/ bedøvende middel, jf. Vegtrafikkloven § 22, 1. ledd.
  - 2. Det samme gjelder når den som med sikredes/forsikredes samtykke er ansvarlig for arbeidsmaskinen har kjørt i slik tilstand jf. pkt. 1.
  - 3. Det samme gjelder for forsikringstilfelle som er voldt av en annen mens denne kjørte arbeidsmaskinen i slik tilstand – dersom forsikrede/sikrede eller den som med forsikrede/sikredes samtykke er ansvarlig for arbeidsmaskinen, medvirket til at arbeidsmaskinen ble brukt selv om han eller hun visste eller måtte forså at føreren var påvirket.
- b) Verdiforringelse eller tap av garantiavtale.
- c) Merutgifter til foreløpig reparasjon, overtidsbetaling og flyfrakt.
- d) Maskinskade (skade på motor, gir og drivverk), med mindre den er oppstått i direkte forbindelse med annen erstatningsmessig vognskade eller det fremgår av forsikringsbeviset at maskinskadedekning er tegnet.

13. Erstatningsoppgjør

13.1 Generelt

FAL § 6-1 er fraveket. I stedet gjelder bestemmelsene i dette kapittelet. Selskapet kan tre inn i sikredes rettigheter overfor tredjemann.

13.2 Reparasjon

Dersom skaden kan repareres til vesentlig samme stand som før, erstattes reparasjonsomkostningene. Er det etter selskapets vurdering ikke lønnsomt å reparere de skadede deler, skiftes de med likeverdige. Hvis reparasjon bare kan skje ved innsetting av nye deler og de utskiftede deler var forringet som følge av slitasje, gjøres et skjønnsmessig fradrag i erstatningen for dette. Selskapet har rett til å overta utskiftede deler.

Selskapet har rett til å bestemme at reparasjon skal foretas, og avgjøre hvor reparasjonen skal utføres. Reparasjon kan bare påbegynnes med Selskapets samtykke. Eventuelle reklamasjonskrav må rettes til verkstedet.

Innebærer reparasjonen en forbedring, gjøres det fradrag tilsvarende verdien av forbedringen.

Består skaden av riper, skrammer, småbulker o.l. som ikke har betydning for arbeidsmaskinens funksjon, kan Selskapet bestemme at reparasjon ikke skal skje ved utskifting av delene.

Selskapet avgjør hvorledes reparasjonen skal utføres, men sikrede har krav på å få tilbakeført arbeidsmaskinen til samme, eller i det alt vesentlig samme, funksjonelle stand som før skaden inntraff.

Verdiforringelse som følge av reparasjon erstattes ikke.

13.3 Kontantoppgjør

Selskapet kan etter avtale utbetale erstatning kontant. Blir reparasjon foretatt utenom verksted, erstattes arbeidspenger med 50 % av normalpris på verksted. Merverdiavgift erstattes bare når det kan dokumenteres at den er betalt ved fremlagte kvitteringer.

13.4 Totalskade og tap

Er arbeidsmaskinen gått tapt eller reparasjon etter Selskapets vurdering overstiger gjenanskaffelsesverdien eller ikke er teknisk mulig (totalskade), kan erstatningsoppgjør utbetales kontant beregnet etter reglene i dette punktet.

Selskapet avgjør hvem som skal beholde den skadede arbeidsmaskinen. Ved tap av utstyr forbeholder Selskapet seg rett til å erstatte dette med tilsvarende eller i det vesentlige tilsvarende utstyr.

Oppgjør ved totalskade eller tap beregnes etter hvor mye det på skadedagen ville koste å anskaffe og omregistrere en tilsvarende utstyrt arbeidsmaskin/del i samme stand og av tilsvarende fabrikat, modell, type og årgang, dvs. gjenanskaffelsesverdien begrenset oppad til forsikringssummen som fremgår av forsikringsbeviset.

Hvis sikrede beholder arbeidsmaskinen etter skaden, gjøres fradrag for vrakets verdi og omregistreringsavgift.

Kommer en gjenstand til rette etter at selskapet har betalt erstatning, tilfaller gjenstanden selskapet.

13.5 Egenandel

Fra erstatningsoppgjøret trekkes den egenandel som er angitt i forsikringsbeviset.

Ved skade forårsaket i forbindelse med snøbrøyting påløper en egenandel på minimum kr 20 000,-.

For godsansvar, se punkt om egenandel 7.6.

13.6 Skjønn

Ved skade på arbeidsmaskin kan avgjørelse om følgende forhold tas ved skjønn hvis sikrede eller Selskapet krever det:

- Verdifastsettelse
- Skadeansettelse

Bestemmelsene om skjønn i Generelle vilkår får i så fall anvendelse. Skjønnen kan ikke med bindende virkning for partene ta stilling til skadeårsak og andre faktiske forhold som er avgjørende for Selskapets ansvar.

13.7 Fastmontert utstyr

Når tilleggsutstyr skades uten at arbeidsmaskinen er påført totalskade, settes forsikringsverdien til hva det vil koste Selskapet å anskaffe ny tilsvarende, eller i det alt vesentlige tilsvarende, ting, på det tidspunkt skaden inntraff. Ved tap av radio-/musikk-/bildeanlegg som ikke er fabrikkmontert, reduseres erstatningen med 10 % pr. år, maks. 50 %, fra utstyret var nytt, beregnet av nyverdi på skadedagen.

Ved tap av annet fastmontert utstyr (inkl. fabrikkmontert radio/musikkanlegg) erstattes forsikringsverdien som settes til hva det på skadedagen vil koste Selskapet å anskaffe tilsvarende, eller i det vesentlige tilsvarende utstyr.

13.8 Grov uaktsomhet og forsett

Erstatningen kan settes ned eller falle bort dersom forsikrede eller sikrede grovt uaktsomt eller forsettlig har medvirket til skaden.

Det samme gjelder når den som med sikredes/forsikredes samtykke er ansvarlig for arbeidsmaskinen, grovt uaktsomt eller forsettlig har medvirket til skaden.

13.9 Regress

Har selskapet måttet foreta erstatningsutbetaling som selskapet etter forsikringsavtalen ikke svarer for, plikter forsikringstakeren å betale beløpet tilbake.

14. Sikredes plikter ved skadetilfelle

14.1 Meldeplikt ved skade

Skademelding

Ved skade skal sikrede melde fra til Selskapet uten ugrunnet opphold, og senest innen 12 måneder etter at sikrede fikk kunnskap om de forhold som begrunner kravet.

Følgende skader skal i tillegg meldes politiet:

- Personskader
- Skader på dyr
- Brannskader
- Tyveriskader

- Skadeverk
- Andre skader der Selskapet forlanger det

Skademeldingen skal inneholde bedriftens foretaksnummer ellers sikredes fødselsnummer (11 siffer).

14.2 Krav til dokumentasjon

Sikrede plikter på Selskapets anmodning å dokumentere kravet.

Selskapet har ikke plikt til å utbetale erstatning før nødvendige undersøkelser er avsluttet.

Når Selskapet har betalt erstatning plikter sikrede å overdra erstattede gjenstander fri for heftelser.

14.3 Berging av store maskiner

Ved skade på store maskiner, skal det ikke igangsettes berging eller flytting før Selskapet er underrettet.

Dette gjelder ikke når det er tvingende nødvendig for å avverge skade på personer eller for å avverge totalskade eller vesentlig forverring av skaden på arbeidsmaskinen, eller skade på annen berørt eiendom.

15. Identifikasjon og endring av risiko

15.1 Identifikasjon

Hvis sikredes rett til erstatning helt eller delvis bortfaller som følge av sikredes handlinger eller unnlater, gjelder dette også ved tilsvarende handlinger eller unnlater foretatt av andre som:

- Med sikredes eller eierens samtykke er ansvarlig for arbeidsmaskinen.
- Helt eller delvis har kjøring av den næringsdrivendes arbeidsmaskin(er) som en del av sitt yrke.

Sikkerhetsforskrift:

Forsikringstakerens opplysningsplikt

Har forsikringstakeren forsømt sin opplysningsplikt, kan erstatning reduseres eller falle bort.

Endres risikoen for skade i forhold til den inngåtte forsikringsavtalen, plikter forsikringstakeren straks å underrette Selskapet.

Mislighold av opplysningsplikten

Unnlater forsikringstakeren å gi beskjed til Selskapet om endringer i risikoen som betinger høyere premie enn den som er betalt, reduseres Selskapets ansvar ved vognskade til hva som svarer til forholdet mellom den premie som er betalt og den som skulle vært betalt.

Ved ansvarsskade har Selskapet regress i tilsvarende forhold overfor forsikringstakeren, dog begrenset til 5 ganger årspremien for ansvarsforsikringen uten bonus.

15.2 Hvilke forhold vurderes som risikoendring

- a. Anvendelse av arbeidsmaskinen som strider mot forutsetninger gitt i forsikringsbeviset.
- b. Endring av andre avtalte forutsetninger for reduksjon av forsikringspremien. Hvilke forutsetninger som er avtalt, vil fremgå av forsikringsbeviset.
- c. Forsikringen omfatter den arbeidsmaskinen med det utstyr som er angitt i forsikringsbeviset. Ved endringer/ ombygninger av arbeidsmaskinen eller utstyr plikter forsikringstakeren straks å underrette selskapet.

Forsikringen dekker ikke:

- a) For lav forsikringssum.
Når forsikringssum er angitt i forsikringsbeviset fastsettes premien på grunnlag av denne summen. Dersom markedsverdien overstiger forsikringssummen, plikter forsikringstakeren å underrette Selskapet.
- b) Konsekvenser ved underforsikring
Viser det seg ved inntruffet skade at forsikringstaker ikke har underrettet selskapet om forhold som nevnt i punkt 13.4.a, reduseres erstatningen med et beløp som svarer til forholdet mellom for lite beregnet premie og den premie som skulle vært beregnet.

16. Sikkerhetsforskrifter

16.1 Generelt

Forsikringen er overtatt på betingelse av at de fastsatte sikkerhetsforskrifter til enhver tid overholdes.

Hvis sikredes rett til erstatning helt eller delvis bortfaller som følge av sikredes handlinger eller unnlatelser, gjelder dette også ved tilsvarende handlinger eller unnlatelser foretatt av andre som med sikredes eller eiers samtykke er ansvarlig for arbeidsmaskinen.

16.2 Fører- og passasjerulykke

Skadede må snarest søke lege og følge legens forskrifter og behandlingsopplegg. Skadede må la seg undersøke av lege utpekt av selskapet, dersom selskapet forlanger det. Hvis den skadede ikke oppfyller denne forpliktelse, kan Selskapet stoppe enhver utbetaling av erstatning.

Undersøkelsen betales av Selskapet.

Selskapet skal underrettes om dødsfall så snart som mulig. Selskapet har rett til å forlange obduksjon. Ved annen skade må den skadede snarest søke lege, underkaste seg regelmessig legebehandling og følge legens forskrifter (jf. FAL § 13-12).

Kan det antas at tilstanden vil bli bedret ved operasjon eller annen behandling – og den forsikrede uten rimelig grunn vegrer seg for å underkaste seg behandling – skal det likevel ved fastsettelse av den endelige invaliditetsgrad tas hensyn til den mulighet for bedring som slik behandling kan antas å ville ha medført.

16.3 Bruk av arbeidsmaskinen

Førerkort

Føreren av arbeidsmaskinen skal ha de førerkort og legeattester som myndighetene til enhver tid krever for den aktuelle klasse og brukstype, og den sikrede eller den som med sikredes samtykke er ansvarlig for arbeidsmaskinen skal forvise seg om at disse kravene er oppfylt.

Øvelseskjøring

Under øvelseskjøring med arbeidsmaskinen skal de krav som følger av Vegtrafikkloven og stedlige politimyndigheter stiller, være oppfylt.

Den sikrede, eller den som med sikredes samtykke er ansvarlig for arbeidsmaskinen skal påse at bestemmelsene oppfylles.

Fører og passasjer skal bruke sikkerhetsbelte i henhold til gjeldende bestemmelser i lov/forskrift.

Utrustning, overbelastning og vedlikehold

Arbeidsmaskinen skal være utrustet slik at den er i trafiksikker stand. Den skal ikke overbelastes, og det skal foretas vedlikehold av arbeidsmaskinen slik at kravene i Samferdselsdepartementets kjøretøyforskrifter av 31. desember 1969 med senere endringer oppfylles.

Instruksjonsbok, kontrollbok og sertifikater

Instruksjonsbok, kontrollbok og sertifikater skal følge maskinen og være lett tilgjengelig for fører. Fører skal være kjent med innholdet og følge dette.

Graving, pigging, sprengning, spunting, peling, boring og riving

- a) Graving skal utføres etter bestemmelsene i Forskrift om utførelse av arbeid, bruk av arbeidsutstyr og tilhørende tekniske krav (forskrift om utførelse av arbeid) nr. 1357.
- b) Før gravings-, borings-, piggings-, spuntings- og pelingsarbeider igangsettes skal sikrede ved undersøkelse hos offentlige og private instanser samt grunneiere skaffe seg kunnskap om rør, ledninger eller kabler i bakken som kan ta skade av arbeidet. Deretter skal forholdsregler tas (som for eksempel ved at nedgravde rør, ledninger og kabler avmerkes) for å hindre skader på disse.
- c) Ved gravings-, borings-, piggings-, sprengnings-, spuntings-, pelings- og rivingsarbeider skal rådgivende ingeniør benyttes ved planleggingen og gjennomføringen av arbeidene. Beskrivelsene til ingeniøren skal følges ved utførelsen av arbeidene. Omkringliggende bebyggelse skal forhåndsbesiktiges og dennes tilstand registreres før arbeidene igangsettes.
- d) Borerigg skal ved utkjøring og under bruk være forsvarlig boltet/sikret med vins

16.4 Maskinskade

Forskrifter/instrukser om bruk og vedlikehold (service) gitt av produsent og/eller leverandør skal overholdes. Forsikringstaker må kunne dokumentere vedlikeholdet.

16.5 Tyverisikring

Når parkert arbeidsmaskin forlates, skal den være lukket og låst dersom maskinen er utstyrt med lås/låsbare dører.

Deler av arbeidsmaskinen som midlertidig er avmontert, skal være innelåst i bygning eller i rom i bygning, slik at det er egnet til å forhindre innbrudd, jf. straffeloven § 147.

Ekstra dekk og felger skal være innelåst eller fastlåst til bygning.

Fastmontert utstyr skal være montert slik at det ikke kan fjernes uten bruk av verktøy eller nøkkel.

Radio-/musikk-/bildeanlegg skal være fastmontert.

Verktøy skal oppbevares i verktøykasse som enten er innelåst i maskinen eller fastmontert og låst.

16.6 Slokkeutstyr

Type

Pulverbrannslukningsutstyr av typen ABE, effektivitetsklasse 2, godkjent av Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap.

Montering

Apparatet skal være montert lett tilgjengelig i tilfelle brann. 2-kilos apparat monteres fortrinnsvis inne ved førerplassen.

Mengde

- Skogsarbeidermaskin, asfaltutlegger og skurtresker:
  - 2 stk. à 6 kilo
  - 1 stk. à 2 kilo
- Kompressor, ATV, tilhenger, snøscooter, golfbil og traktorgressklipper:
  - Ingen
- Alle andre typer arbeidsmaskiner:
  - 1 stk. à 2 kilo eller
  - 1 stk. à 6 kilo

hvis arbeidsmaskinen arbeider i brannfarlig miljø.

Apparatene skal være lett tilgjengelige, men samtidig beskyttet mot tyveri, nedbør og støt. Apparatene skal være godkjent av Statens Branninspeksjon og skal kontrolleres minst én gang hvert år.

16.7 Kjøring på islagt vann

Under kjøring på islagt vann skal isen være regelmessig kontrollmålt og funnet betryggende av offentlig myndighet eller erfaren issakkyndig.

16.8 Godsansvar

Fraktføreren har plikt til å undersøke at godset som skal befraktes er ubeskadiget og til stede, jf. lov nr. 68/74 om vegfraktavtaler § 12.

16.8.1 Sikrede skal videre påse:

- At kjøretøyet, når det er parkert av andre årsaker enn lasting og lossing, er låst eller er under oppsikt av sjåfør eller dennes stedfortreder, eller
- at kjøretøyet er parkert på bevoktet område, eller
- at det utvises tilbørlig forsiktighet eller aktsomhet for å hindre tyveri av kjøretøyet og/eller lasten.

16.8.2 Varer som fraktes i termoregulert transportmiddel

- Når motorvognen benyttes til transport av gods som krever spesielle temperaturforhold, skal motorvognen være utstyrt med relevant kjøle/varmeaggregat og temperaturskriver som er i funksjon.
- Fører skal kontrollere at godset som skal fraktes er uskadet og til stede. Ved avvik skal dette noteres i fraktbrevet sammen med avsender.
- Før transporten påbegynnes, skal føreren påse at lasterommet eller containeren er rengjort og luktfri og ikke har hull eller er utett.
- Ved termotransport skal transporttemperaturen være oppnådd før godset lastes inn, og skal kontrolleres hver tredje time under transporten.
- Innlastings- og transporttemperaturen skal noteres i fraktbrevet. Godset skal stues så kompakt at forskyvinger eller fall forhindres, men likevel slik at luftsirkulasjonen, særlig under taket, ned langs dørene og retur langs gulvet, ikke blir blokkert.